

REFERAT Klima- og Miljøudvalget 2022-2025 d. 06-02-2023

Mødedato Mandag d. 06. februar 2023 kl. 12:00

Mødested C118

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Dialogmøde med Klima-, Miljø- og Planudvalget i Skanderborg Kommune.....	6
Orientering om havnepladser i Silkeborg Kommune.....	10
Godkendelse af proces for videre håndtering af miljøudfordring i Indelukket.....	14
Godkendelse af Vandoplandsstyregruppens anbefalinger til værktøjer i vådområdeindsatsen i opland.....	18
Beslutning om fremgangsmåde ved grødeskæring i Gudenåen 2023.....	23
Godkendelse af forslag til indsatsplan for beskyttelse af grundvand.....	27
Godkendelse af villighed til rådighedsindskrænkning i boringsnære beskyttelsesområder.....	34
Orientering om status for vandforsyningsstrukturen.....	39
Orientering om varmeområdet februar 2023.....	43
Orientering om status på handlinger i Affalds- og Ressourceplanen 2021-2026.....	47
Drøftelse af temarammen for Skraldival 2023.....	51
Orientering om årsrapport for klimaindsatsen 2022.....	55
Drøftelse af byrådets temamøde om DK2020-klimahandleplanen.....	59
Orientering om beskyttet natur.....	63
Orientering om miljøforhold på Grauballegaard Biogas.....	68
Orientering om kendskab til PFAS i Silkeborg Kommune.....	74
Til orientering.....	79
Underskriftsside.....	82

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

EMN-2022-04546

1 (Offentlig) Godkendelse af dagsorden

SagsID: EMN-2022-04546

Beslutning

Dagsorden godkendt.

Ej til stede

Tidligere beslutninger

...

Sagen

Beskrivelse af sagen

Dagsordenen skal godkendes.

Punkt 2: Dialogmøde med Klima-, Miljø- og Planudvalget i Skanderborg Kommune

EMN-2022-05866

Bilag

Vandstandsforhold Ry-Silkeborg

sag 2 dialogm_oplaeg_skanderb

sag 2 dialogm_oplaeg_silkeborg

2 (Offentlig) Dialogmøde med Klima-, Miljø- og Planudvalget i Skanderborg Kommune

Sagsbehandler: [DR30246]

SagsID: EMN-2022-05866

Resume

[Sagen omhandler dialogmøde med Skanderborg Kommunes Klima-, Miljø- og Planudvalg vedr. samarbejde og dialog om Gudenåen. Mødet er rammesat fra kl. 12.00-13.30.]

Indstilling

[Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

- at Klima- og Miljøudvalget drøfter det fremadrettede samarbejde og dialogen med Klima-, Miljø-, og Planudvalget i Skanderborg kommune.]

Beslutning

Drøftet. De fremviste plancher vedlægges protokollen.

Ej til stede

Tidligere beslutninger

...

Sagen

Beskrivelse af sagen

[Klima-, Miljø-, og Planudvalget i Skanderborg kommune og Klima- og Miljøudvalget i Silkeborg Kommune har aftalt at mødes for at drøfte samarbejde og dialog omkring Gudenåen.

Dagsorden til mødet er følgende:

1. Velkomst og rammesætning v/Silkeborg og Skanderborg kommuner
2. Ansvar for reduktion af oversvømmelse / lokal sikring ved store regnhændelser for hhv. kommuner/borgere v/Skanderborg Kommune.
3. Vedligehold i Gudenå – sandbanker/vandremuslinger – mere ensartet praksis v/Skanderborg Kommune.
4. Flodmål om vinteren og oprensning af søer ved Silkeborg v/Skanderborg Kommune.
5. Silkeborg Kommunes indsats med opfølgning på Helhedsplan for Gudenåen v/Silkeborg Kommune.

Notat fra Skanderborg Kommune er vedlagt som bilag.]

Bilag

1 (Vandstandsforhold Ry-Silkeborg - 9991430)

Punkt 3: Orientering om havnepladser i Silkeborg Kommune

EJD-2020-00661

Bilag

Oversigt over bådpladser

3 (Offentlig) Orientering om havnepladser i Silkeborg Kommune

Sagsbehandler: [DR19454]

SagsID: EJD-2020-00661

Resume

[Klima- og Miljøudvalget har 6. december 2022 bedt Teknik- og Miljøafdelingen om en sag, "som beskriver status og overblik for havnepladser i Silkeborg Kommune, herunder for vask og slibning på den enkelte pladser". Oversigt over bådpladser er vedhæftet som bilag.

I initiativretssag fra fire byrådsmedlemmer blev der på byrådsmøde 19. december 2022 anmodet om tilretning af lejevilkår for pladsleje i Indelukket. Byrådet vedtog forslag om, at sagen skulle sendes til Klima- og Miljøudvalget samt Kultur, Fritids-, Outdoor- og Idrætsudvalget med henblik på at afklare sagen-

Ud over de kommunale og statslige pladser har Teknik- og Miljøafdelingen, ved hjælp af luftfotos, identificeret en række private broanlæg, hvor der er plads til ca. 20 motorfartøjer eller mere. Teknik- og Miljøafdelingen har ikke oplysninger om vedligeholdelsespraksis ved de privatejede pladser.]

Indstilling

[Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

- at orienteringen tages til efterretning.]

Beslutning

Taget til efterretning.

Ej til stede

Tidligere beslutninger

...

Sagen

Beskrivelse af sagen

[Teknik- og Miljøafdelingen har ved hjælp af luftfotos identificeret en række private broanlæg/havneanlæg, hvor der er plads til ca. 20 fartøjer eller mere. Derudover er der en række kommunale og statslige anlæg, hvor der udlejes bådpladser.

Teknik- og Miljøafdelingen har ikke oplysninger om praksis for vask, slibning og maling af fartøjer ved de private pladser. Teknik- og Miljøafdelingen kan eventuelt indhente disse oplysninger fra bådpladsejere. Hvis det viser sig, at der foretages vask og slibning vil Teknik- og Miljøafdelingen, som miljømyndighed, sandsynligvis have pligt til at rejse en miljøtilsynssag mod ejere af pladserne. Det skyldes, at miljømyndigheden har pligt til at reagere på forkert håndtering af spildevand. [Læs mere om den gældende lovgivning i den administrative redegørelse](#), som indgik i sag 40 på byrådsmødet 19. december 2022.

Risikoen for at der foretages slibning og maling er størst ved de pladser, hvor der er mulighed for (vinter)oplæg af fartøjer. Risikoen for at der foretages vask af fartøjer er størst de steder, hvor der er vand tilgængeligt. Men det er naturligvis også muligt at foretage vask i begrænset omfang med vand, der hentes fra søen eller åen.

Liste over kommunale, statslige og større private broanlæg er vedhæftet som bilag. Listen indeholder også Teknik- og Miljøafdelingens vurdering af, om der er mulighed for (vinter)oplæg af fartøjer ved stederne. |

Bilag

1 (Oversigt over bådpladser - 9939272)

Punkt 4: Godkendelse af proces for videre håndtering af miljøudfordring i Indelukket

EMN-2020-03977

Bilag

Information om forbud mod vask, slibning og maling af både i Indelukket

4 (Offentlig) Godkendelse af proces for videre håndtering af miljøudfordring i Indelukket

Sagsbehandler: [Dr 14860]

SagsID: EMN-2020-03977

Resume

[Byrådet behandlede 19. december 2022 en initiativretssag vedrørende udstedt forbud mod vask og slibning af både i Indelukket. Byrådet besluttede i den forbindelse at sende sagen tilbage til henholdsvis Kultur-, Fritids-, Outdoor- og Idrætsudvalget samt Klima- og Miljøudvalget. Indeværende sag indstilles til godkendelse i begge udvalg og ligger op til, at der afholdes en samlet temadrøftelse på tværs af de to udvalg, med henblik på at belyse uafklarede spørgsmål og afslutte sagen.]

Indstilling

[Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

- at udvalget godkender, at der afholdes et fælles temamøde for Kultur-, Fritids-, Outdoor- og Idrætsudvalget samt Klima- og Miljøudvalget om sagen.]

Beslutning

Indstillingen godkendt, idet Klima- og Miljø følger beslutningen fra Kultur-, Fritids-, Outdoor og Idrætsudvalgets, så temamødet ønskes afholdt hurtigst muligt. Dette ønskes for at skabe rammerne for en vaskeplads i Indelukket. På temamødet ønskes forelagt økonomiske og juridiske modeller for en sådan plads. Kommercielle, såvel som kommunale, modeller ønskes til udvalgenes orientering.

Ej til stede

Tidligere beslutninger

...

Sagen

Beskrivelse af sagen

Status politisk behandling

Kultur-, Fritids-, Outdoor- og Idrætsudvalget godkendte på mødet 9. september 2022 reviderede retningslinjer for leje af bådpladser i Indelukket. Med ændringerne blev der indført forbud mod vask og slibning af både i området. De ændrede retningslinjer blev udarbejdet efter forudgående dialog med Teknik- og Miljøafdelingen, der som miljømyndighed havde rejst

sagen over for Kultur- og Borgerserviceafdelingen, der som ejer af området sætter reglerne for den praktiske brug.

På byrådsmødet 19. december 2022 blev der rejst en initiativretssag om emnet. Fire byrådsmedlemmer ønskede at sagen blev drøftet, med henblik på at lempe forbuddet mod vask og slibning af både. Byrådet besluttede at sende sagen tilbage til Kultur-, Fritids-, Outdoor- og Idrætsudvalget samt Klima- og Miljøudvalget for endelig afklaring.

Fælles temamøde

På baggrund af byrådets beslutning foreslår Kultur- og Borgerserviceafdelingen samt Teknik- og Miljøafdelingen, at der afholdes et fælles temamøde for Kultur-, Fritids-, Outdoor- og Idrætsudvalget samt Klima- og Miljøudvalget. På mødet vil der bl.a. være oplæg fra Teknik- og Miljøafdelingen som myndighed samt Kultur- og Borgerserviceafdelingen som ejer.

På det fælles temamøde vil Teknik- og Miljøafdelingen bl.a. orientere om myndighedsbehandlingen af bådvask for Hjejlebådene og for bådene i Indelukket. Teknik- og Miljøafdelingen vurderer ikke, at de to steder kan sammenlignes pga. de forskellige forhold i ejerforhold og antal både. Teknik- og Miljøafdelingen oplyser desuden, at der aktuelt ikke pågår vask af Hjejlebådene i havneområdet. Kultur- og Borgerserviceafdelingen vil på temamødet orientere om mulige løsningsmodeller, herunder følgende scenarier:

- Forbud mod oplæg af opbevaring af både i Indelukket og alternativ benyttelse af arealet.
- Fastholdelse af nuværende retningslinjer, dvs. forbud mod vask, slibning og maling af både.
- Etablering af mindre eller større vaskeplads i Indelukket.
- Mulighed for kommunal støtte til foreningen Silkeborg Motorbådsklub.

Silkeborg Kommune orienterer i øjeblikket om forbuddet mod vask, slibning og maling af både i Indelukket på kommunens hjemmeside (bilag).

Silkeborg Kommune har 342 bådpladser i lystbådehavnene, hvoraf størstedelen (246) er i Indelukket. Oplægning af både i Indelukket i vinterhalvåret er et tilbud til alle borgere, som har både i kommunens lystbådehavne. Der er normalt oplagt 100-120 både i Indelukket i vinterhalvåret.

En tilsvarende sag behandles på et udvalgmøde i Kultur-, Fritids-, Outdoor- og Idrætsudvalget 6. februar 2023.]

Bilag

1 (Information om forbud mod vask, slibning og maling af både i Indelukket - 9979606)

Punkt 5: Godkendelse af Vandoplandsstyregruppens anbefalinger til værktøjer i vådområdeindsatsen i oplandet til Randers Fjord

EMN-2023-00234

Bilag

Brev til kommunerne fra VOS Randers Fjord om værktøjer i vådområdeindsatsen

5 (Offentlig) Godkendelse af Vandoplandsstyregruppens anbefalinger til værktøjer i vådområdeindsatsen i oplandet til Randers Fjord

Sagsbehandler: [dr29399]

SagsID: EMN-2023-00234

Resume

[Kommunerne i oplandet til Randers Fjord har et fælles ansvar for at gennemføre de indsatser, som er fastlagt i statens vandområdeplaner. Indsatsen for at reducere udledningen af kvælstof (N) og fosfor (P) til vandløb, søer og indre farvande finansieres af staten og er baseret på frivillighed hos de lodsejere, der skal lægge jord til. Kommunerne har arbejdet med opgaven i to vandplanperioder uden at komme i mål med de fastlagte reduktioner. Snart tages hul på tredje og sidste planperiode. Vandoplandsstyregruppen for Randers Fjord-oplandet har sendt en opfordring til, at kommunerne afsætter flere ressourcer og arbejder mere målrettet på at gennemføre projekter i tilknytning til Gudenåens hovedløb.]

Indstilling

[Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

- at opfordringen fra Vandoplandsstyregruppen for Randers Fjord-oplandet tiltrædes.]

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Ej til stede

Tidligere beslutninger

...

Sagen

Beskrivelse af sagen

[Danmark er opdelt i 23 vandoplande, som hver har tilknyttet en VandOplandsStyregruppe (VOS) bestående af repræsentanter for de kommuner, der har arealer indenfor oplandet. Randers Fjord-oplandet omfatter 13 kommuner (Favrskov, Hedensted, Horsens, Ikast-Brande, Norddjurs, Odder, Randers, Skanderborg, Silkeborg, Syddjurs, Vejle, Viborg og Aarhus). De politisk valgte repræsentanter i Gudenåkomitéens syv kommuner fungerer som grundstammen i VOS for oplandet med deltagelse af repræsentanter for de øvrige 6 seks kommuner efter interesse.

Kommunerne i oplandet har et fælles ansvar for at leve op til de reduktionskrav, som staten fastlægger i vandområdeplanerne. Den enkelte kommune vælger dog selv, hvilke, og hvor mange projekter, den søger gennemført. Indsatsen finansieres af staten gennem en tilskudsordning, som kommunerne søger. Dele af indsatsen kan overlades til Naturstyrelsens lokale enheder.

De fleste kommuner i oplandet har arbejdet med indsatsen i lang tid og opnået stor erfaring med opgaven. Det er dog alligevel ikke lykkedes at opnå den krævede reduktion i de to første planperioder (2010 – 2015 og 2016-2021). VOS Randers Fjord har derfor sendt en opfordring til de 13 kommuner om at fokusere og samle indsatsen og afsætte flere ressourcer til opgaven. Der anbefales også en række værktøjer, og at der i den kommende tredje planperiode (2022 – 2027) arbejdes mere målrettet på at gennemføre projekter i tilknytning til Gudenåens hovedløb. Henvendelsen med anbefalinger og værktøjer er vedlagt dagsordenspunktet.

Status i Silkeborg Kommune

Kvælstof (N)

- Vi måtte i 2013 opgive at søge et 134 ha stort N-vådområde langs Gudenåen mellem Tvilum og Kongensbro realiseret på grund af lodsejermodstand.
- Anlæg af et mindre delområde langs Gudenåen blev opgivet af tekniske årsager.
- Et større kvælstofområde langs Tange Å (6,85 t N/år) har vi fået tilsagn til at realisere, men afventer pt. en afklaring fra Landbrugsstyrelsen af muligheden for at kompensere lodsejerne økonomisk for naturarealer i projektområdet.
- Staten måtte i 2013 opgive at søge et muligt N-vådområde langs Gudenåen fra Resebro til Tvilum realiseret på grund af lodsejermodstand.
- Staten har i 2016 realiseret et mindre N-vådområde langs Linåen.

Fosfor (P)

- To fosforvådområder i oplandet til Hinge Sø er realiseret i henholdsvis 2017 og 2022 med en samlet effekt på 591 kg P.
- Tre undersøgte områder i oplandet til henholdsvis Alling Sø, Ørnsø og Bryrup Langsø har ikke kunnet realiseres, heraf to på grund af lodsejermodstand.
- Det er planlagt at søge midler i 2023 til forundersøgelse af et P-vådområde langs Lemming Å.

En screening, som rådgivningsfirmaet Atkins har udført for Gudenåkommunerne i 2019 viser, at muligheden for anlæggelse af flere N- og P-vådområder end de her omtalte i Silkeborg Kommune er begrænsede. En væsentlig årsag er de mange indskudte søer i forhold til Silkeborg Kommunes beliggenhed i vandløbssystemet.

En øget indsats med identifikation og projektfacilitering af vådområder vil kræve en tilførsel af ressourcer i størrelsesordenen af et årsværk. Projekterne skal bemannes, og selvom arbejdet på konkrete projekter langt hen ad vejen er indtægtsfinansieret, er en række administrative opgaver så som identifikation af projekter og udarbejdelse af ansøgninger om tilskud ikke indtægtsdækkede.]

Borgerinddragelse

[Dialog med lodsejere og inddragelse af landboforeninger, landbrugskonsulenter, nabokommuner m.fl.]

Økonomi

[Kommunerne får tildelt DUT-midler til det overordnede arbejde med gennemførelse af vandområdeplanerne. Til de konkrete projekter søges om tilskud fra staten til både forundersøgelse og gennemførelse af projekterne. I tilskuddet indgår foruden midler til bl.a. konsulentbistand, jordfordeling og anlægsarbejde også refusion for den tid, som egne medarbejdere anvender til opgaven.]

Bilag

1 (Brev til kommunerne fra VOS Randers Fjord om værktøjer i vådområdeindsatsen - 9960123)

Punkt 6: Beslutning om fremgangsmåde ved grødeskæring i Gudenåen 2023

EMN-2023-00230

6 (Offentlig) Beslutning om fremgangsmåde ved grødeskæring i Gudenåen 2023

Sagsbehandler: [Dr30220]

SagsID: EMN-2023-00230

Resume

[Drøftelse og beslutning af fremgangsmåden ved grødeskæring i Gudenåen i 2023.]

Indstilling

[Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

- at udvalget beslutter om vedligeholdelsen 2023 i Gudenåen skal udføres af Gudenaacentralen eller ekstern vandløbsentreprenør.]

Beslutning

Udvalget besluttede, at Gudenaacentralen skal udfører vedligeholdelsen i 2023.

Ej til stede

Peter Sig Kristensen (Ø)

Tidligere beslutninger

...

Sagen

Beskrivelse af sagen

[Klima- og Miljøudvalget besluttede i 2019 - 2021 at hjemtage grødeskæringen på Gudenåen på strækningen Silkeborg Langsø – Tange Sø. Beslutningen var begrundet i, at udvalget ønskede en hurtigere og mere effektiv grødeskæring end tidligere. I årene før 2019 var det jævnfør regulativbestemmelserne Gudenaacentralen, der udførte grødeskæringen.

På udvalgsrådet 7. februar 2022 blev det besluttet, at Gudenaacentralen igen skulle stå for årets grødeskæring på Gudenåen. Grødeskæringen i 2022 blev gennemført i perioden 4. juli – 1. august med en grødeskæringsbåd. Tekniske problemer med grødeskæringsbåden, udfordringer med fjernelse af sammendrevet grøde samt udbedring af skærerenden til regulativmæssig bredde forlængede perioden.

Grødeskæringen i 2022 blev iværksat senere end i de to forudgående år, både kalendermæssigt og i forhold til grødens vækst. Mængden af overvintrende grøde i åen i 2022 var meget stor på grund af den meget tidlige skæring i 2021 og den efterfølgende lange

periode med genvækst. Udgangspunktet for grødeudviklingen i vækstperioden 2022 var derfor en meget stor grødebiomasse.

Kontrollen 21. juli af den gennemførte grødeskæring viste, at skæringen ikke var gennemført i en strømbrende, hvis bredde svarede til bestemmelserne i regulativet. Det blev på vandløbsmyndighedens foranledning udbedret inden 1. august, så skæringen blev fuldt gennemført indenfor termin i overensstemmelse med regulativets bestemmelser.

Plan for grødeskæring 2023

Teknik- og Miljøafdelingen skal nu i gang med at tilrettelægge årets vedligeholdelse og har derfor behov for at få afklaret, om grødeskæringen på strækningen fra Silkeborg Langsø til øvre del af Tange Sø skal udføres af ekstern entreprenør eller af Gudenaacentralen.

Hvis udvalget tilkendegiver ønsker om at benytte en ekstern entreprenør til selve grødeskæringen, anbefaler Teknik- og Miljøafdelingen, at Gudenaacentralen skal bistå med opsamling og bortskaffelse af den afskårne grøde i lighed med tidligere fremgangsmåde ved brug af entreprenør.

Udvalget skal nu beslutte, om grødeskæring i 2023 skal hjemtages og udføres af ekstern entreprenør eller udføres af Gudenaacentralen.

Igangsætning af den årlige grødeskæring i Gudenåen

Det gældende regulativ for Gudenåen på strækningen fra Silkeborg Langsø og ud i Tange Sø giver mulighed for en årlig grødeskæring mellem 15. juni og 1. august.

Det er den generelle erfaring, at genvæksten af vandplanter i strømbrenden er mindre, jo senere i perioden der skæres. Det stemmer godt overens med de erfaringer, som vi har gjort i forbindelse med den senere skæring af Gudenåen i 2022. Det øger sandsynligheden for en længerevarende effekt af grødeskæringen på vandstanden frem mod slutningen af grødens vækstperiode og derfra videre ind i vinterhalvåret.]

Økonomi

[Udgiften til vedligeholdelse efter regulativets bestemmelser på strækningen af Gudenåen fra Silkeborg til indløb af Tange Sø påhviler Gudenaacentralen uden udgift for Silkeborg Kommune.

Udgifter ved hjemtagning af grødeskæringen og udlicitering til anden vandløbsentreprenør kan ikke pålægges Gudenaacentralen og skal derfor afholdes af Silkeborg Kommune. Til orientering kan oplyses, at en privat vandløbsentreprenør i 2021 udførte den ordinære grødeskæring til en pris på 215.000 kr.

Driftsudgifter til vedligeholdelse afholdes af bevilling 81.]

Punkt 7: Godkendelse af forslag til indsatsplan for beskyttelse af grundvand

EMN-2022-06043

Bilag

Bilag 1 - Referat koordinationsforum 8. møde 15082022

sag 7 indsatsplan

7 (Offentlig) Godkendelse af forslag til indsatsplan for beskyttelse af grundvand

Sagsbehandler: [Dr19388]

SagsID: EMN-2022-06043

Resume

[Teknik- og Miljøafdelingen har udarbejdet et forslag til Indsatsplan Syd og Indsatsplan Øst. Der skal tages stilling til, om forslagene skal sendes i 12 ugers lovpligtigt offentlig høring, hvor kommunens vandværker, interessenter, borgere og andre har mulighed for at komme med bemærkninger.

Indsatsplanerne skal sikre kommunens grundvand og dermed drikkevandsressource nu og i fremtiden. For at sikre dette er der opstillet en række administrative retningslinjer samt konkrete indsatser for de enkelte vandværker i områderne syd og øst.]

Indstilling

[Teknik- og Miljøchefen indstiller til byrådet,

- at Indsatsplan Syd og Indsatsplan Øst sendes i offentlig høring i 12 uger.
- at der ikke skal foretages en miljøvurdering af indsatsplaner for beskyttelse af grundvand.]

Beslutning

Indstillingen anbefales. De fremviste plancher vedlægges protokollen.

Ej til stede

Tidligere beslutninger

...

Sagen

Beskrivelse af sagen

[Silkeborg Kommune skal på baggrund af Miljøstyrelsens grundvandskortlægning udarbejde indsatsplaner for beskyttelse af den fremtidige drikkevandsressource.

Formålet med indsatsplanen er at beskytte grundvandet og fremtidige drikkevandsinteresser.

Formålet kan opstilles i følgende punkter:

- Sikre nuværende og fremtidige drikkevandsinteresser, så grundvandets kvalitet i alle grundvandsforekomster, efter simpel vandbehandling overholder drikkevandskravene.
- Understøtte en decentral og bæredygtig indvinding i indsatsplanområderne.
- Grundvandsbeskyttelsen skal koordineres mellem interessenter.

Indsatsplanen beskriver de indsatser og tiltag, der er nødvendige for at opnå de opstillede mål for grundvandsbeskyttelse, og angiver hvem, der er ansvarlig for gennemførelsen. Planen indeholder desuden en tidsplan for, hvornår tiltag og aktiviteter skal iværksættes samt et økonomisk overslag på udgifter forbundet med gennemførelsen af indsatsplanen.

Grundvandskvaliteten i Silkeborg Kommune er generelt udfordret af pesticider, nitrat, og andre miljøfremmede stoffer. Der er derfor opsat en række kommunale mål for at forbedre kvaliteten af grundvandet.

- Ingen erhvervmæssig brug af pesticider i grundvandsdannende oplande til nøglevandværker, hvor der er stor sårbarhed.
- Udvaskningen af nitrat skal reduceres i BNBO og i Indsatsområder for nitrat (IO) inden for de indvindingsoplande, hvor nitratkoncentrationen i råvandet til almene vandværker 30 mg/l eller højere.
- Grundvandet skal være upåvirket eller kun svagt påvirket af forurenende stoffer.
- Grundvandet skal gennemsnitligt overholde drikkevandskvalitetskravene, som for nitrat udgør 50 mg/l og 0,1 µg/l for pesticider.

For at sikre at der løbende arbejdes hen mod opfyldelse af de opstillede miljømål, er der i indsatsplanen beskrevet en række administrative retningslinjer. Retningslinjerne er som udgangspunkt bindende for kommunens fremtidige administration. Hovedplanen beskriver desuden den overordnede kortlægning og beskyttelsesområder, de politiske målsætninger, en introduktion til grundvandssamarbejdet og deres rolle, en overordnet tidsplan samt et økonomisk overslag over udgifter forbundet med implementeringen af indsatserne.

For Indsatsområde Syd og Indsatsområde Øst er de berørte vandværker beskrevet samt de konkrete indsatser som de enkelte vandværker skal bidrage til.

I forbindelse med implementering af en indsatsplan er der flere interessenter og berørte parter. Hvordan de enkelte parter berøres, er overordnet beskrevet.

Administrative retningslinjer

I planen er der indskrevet en række administrative retningslinjer. Retningslinjerne tager udgangspunkt i kommuneplanen og den måde der administreres på nu. Derudover er relevante indsatser fra de eksisterende indsatsplaner inddraget.

Det er endvidere af Klima- og Miljøudvalget besluttet 3. oktober 2022, at der i Silkeborg Kommune skal være udvidet pesticidbeskyttelse i grundvandsdannende oplande med stor sårbarhed til nøglevandværker.

Udover udvidet pesticidbeskyttelse indføres der trinmodeller i forhold til vandværkernes vandkvalitet indenfor pesticider, nitrat og PFAS. Trinmodellerne er opbygget således, at overvågningen og kildeopsporingen intensiveres. Forebyggende tiltag udføres jo nærmere drikkevandskravet den forurenende parameter kommer.

Administrativt skærpes vilkår til etablering, drift eller andre projekter, hvor der er en uacceptabel risiko for forurening af grundvandsressourcen.

Proces

Forslaget til den samlede indsatsplan for grundvandsbeskyttelse er udarbejdet i dialog med interessenterne i form af kommunens koordinationsforum.

Delplanen "Indsatsplan Syd" er udarbejdet i dialog med de almene vandværker, der bliver berørt af planen.

Delplanen "Indsatsplan Øst" er en opdatering af den eksisterende Indsatsplan Øst. Denne plan samt den samlede plan er præsenteret for de berørte vandværker i område Øst 25. januar 2023.

Indsatsplan for beskyttelse af grundvandet kan læses via dette link:

<https://silkeborgsektorplaner.viewer.dkplan.niras.dk/plan/97#/30755>

Efter offentlighedshøringen og bearbejdelse af høringsvar vil indsatsplan for beskyttelse af grundvand i Silkeborg Kommune forventelig kunne endelig godkendes i august/september 2023.

Den centrale og nordlige del af kommunen kommer til at være omfattet af delplanen "Indsatsplan Nord" der forventes sendt i høring medium 2024. Silkeborg Kommune forventer at modtage kortlægningen for dette område 1. juli 2023.]

Borgerinddragelse

[Forslag til Indsatsplaner for beskyttelse af grundvand i Silkeborg Kommune skal sendes i offentlig høring i minimum 12 uger.

Indsatsplanerne er udarbejdet i dialog med et koordinationsforum som repræsenterer interessenter som landbrug, skovbrug og de almene vandværker.

Vandværkerne i Indsatsområde Syd har løbende været inddraget i arbejdet med indsatsplanen både gennem dialogmøder og høring af beskrivelser og indsatser, der direkte berører de enkelte vandværker.

Vandværkerne i Indsatsområde Øst er på et dialogmøde orienteret om opdatering af den eksisterende Indsatsplan Øst.

Hvis lokalråd eller andre grupper ønsker at afholde borgermøder om planen, stiller Silkeborg Kommune sig til rådighed for deltagelse.]

Økonomi

[Grundvandsbeskyttelse og dermed også udvidet pesticidbeskyttelse koster penge. Det kræver desuden ressourcer at realisere flere af indsatserne.

Udgifter for Silkeborg Kommune

At føre indsatser for beskyttelse af grundvandet ud i livet kræver ressourcer både i form af arbejdstimer og økonomi. Ved vedtagelse af en indsatsplan pålægges Teknik- og Miljøafdelingen ekstra opgaver i form af flere sager, der skal vurderes i forhold til grundvandet, skærpet tilsyn samt opsporingskampagne af gamle ubenyttede brønde og borer.

Det forventes, at udvidet sagsbehandling og skærpet tilsyn kan klares inden for den nuværende normering mens en igangsættelse af indsatsen med sløjfning af ubenyttede brønde

og boringer forventes at pålægge ekstra opgaver i Teknik- og Miljøafdelingen svarende til et ½ årsværk pr. år i en 10-årig periode.

Det er vigtigt at fremhæve, at en beslutning om at udføre udvidet pesticidbeskyttelse vil medføre øgede administrative omkostninger i Teknik- og Miljøafdelingen til indgåelse af aftaler. Det er svært at give et eksakt tal på, hvor store omkostninger der vil være forbundet med opgaven, da det afhænger af flere parametre.

Det estimeres dog, at udvidet pesticidbeskyttelse i form af aftale indgåelse i de sårbare grundvandsdannende indvindingsoplande til alle kommunens nøglevandværker vil koste ét årsværk årligt over en 4-årig periode.

Udgifter for vandværkerne og grundvandssamarbejdet

Det er de almene vandværker selv, der skal finansiere erstatning til lodsejere i forbindelse med ophør af erhvervsmæssig brug af pesticider. I Silkeborg Kommune forventes det dog, at finansieringen skal foretages solidarisk via vandtaksten gennem kommunens kommende grundvandssamarbejde.

De foreløbige kortlægningsresultater viser, at der er 1770 ha grundvandsdannende oplande til nøglevandværker med stor sårbarhed. Regnes der med en erstatningsstørrelse på 110.000 kr./ha løber udgiften til erstatning op i 194.700.000 kr. Dertil må der ydermere forventes et tillæg på omkring 15.000 kr. pr. aftale til konsulentbistand i forbindelse med indgåelse og tinglysning af aftaler.

Tages der udgangspunkt i udgiften på 194.700.000 kr. samt den samlede indvindingsmængde i Silkeborg Kommune er der opstillet et estimat over, hvor længe der skal betales takst til grundvandsbeskyttelse ud fra fire forskellige takstscenarier.

Taksteksempel pr. m ³ forbrugt vand [kr.]	Samlet indvindingsmængde 2020 = 5.232.784 m ³ i alt pr. år [kr.]	Takstbeløb efter 5 år	Takstbeløb efter 10 år	Takstbeløb efter 25 år	Takstbeløb efter 50 år	Takstbeløb efter 75 år
0,5	2.616.392	13.081.960	26.163.920	65.409.800	130.819.600	196.229.400
1	5.232.784	26.163.920	52.327.840	130.819.600	261.639.200	392.458.800
1,5	7.849.176	39.245.880	78.491.760	196.229.400	392.458.800	588.688.200
2	10.465.568	52.327.840	104.655.680	261.639.200	523.278.400	784.917.600

Udgifter for den enkelte borger

Baseret på fire taksteksempler, er der foretaget et estimat af, hvad dette økonomisk vil betyde for den enkelte forbruger på årsbasis. Vandmængderne er baseret på gennemsnitlige forbrug for forskellige husstande i 2020 (DANVA, 2022).

Taksteksempel pr. m ³ forbrugt vand [kr.]	Én person husstand 50 m ³ /år [kr.]	Gns. Familie 2,14 personer 81 m ³ /år [kr.]	Familie med 3 børn 170 m ³ /år [kr.]
0,5	25	40,5	85
1	50	81	170
1,5	75	121,5	255
2	100	162	340

Bilag

1 (Bilag 1 - Referat koordinationsforum 8. møde 15082022 - 9969781)

Punkt 8: Godkendelse af villighed til rådighedsindskrænkning i boringsnære beskyttelsesområder

EMN-2023-00216

Bilag

Oversigt over berørte matrikler

8 (Offentlig) Godkendelse af villighed til rådighedsindskrækning i boringsnære beskyttelsesområder

Sagsbehandler: [DR30668]

SagsID: EMN-2023-00216

Resume

[Beslutning om påbudsvilje til rådighedsindskrækninger overfor erhvervmæssig brug af pesticider i sårbare BNBO'er, hvis der ikke kan indgås frivillige aftaler herom. En vedtagelse øger muligheden for skattefritagelse af erstatningen for frivillige aftaler.]

Indstilling

[Teknik- og Miljøchefen indstiller til byrådet,

- at det tilkendegives, at Silkeborg Kommune er villige til i konkrete tilfælde at påbyde rådighedsindskrækning, og at frivillige aftaler derved forventes at kunne indgås på ekspropriationslignende vilkår.
- at Teknik- og Miljøafdelingen bemyndiges til at meddele påbud om rådighedsindskrækninger indenfor BNBO, såfremt der ikke kan opnås frivillige aftaler.

]

Beslutning

Indstillingen anbefales.

Ej til stede

Tidligere beslutninger

...

Sagen

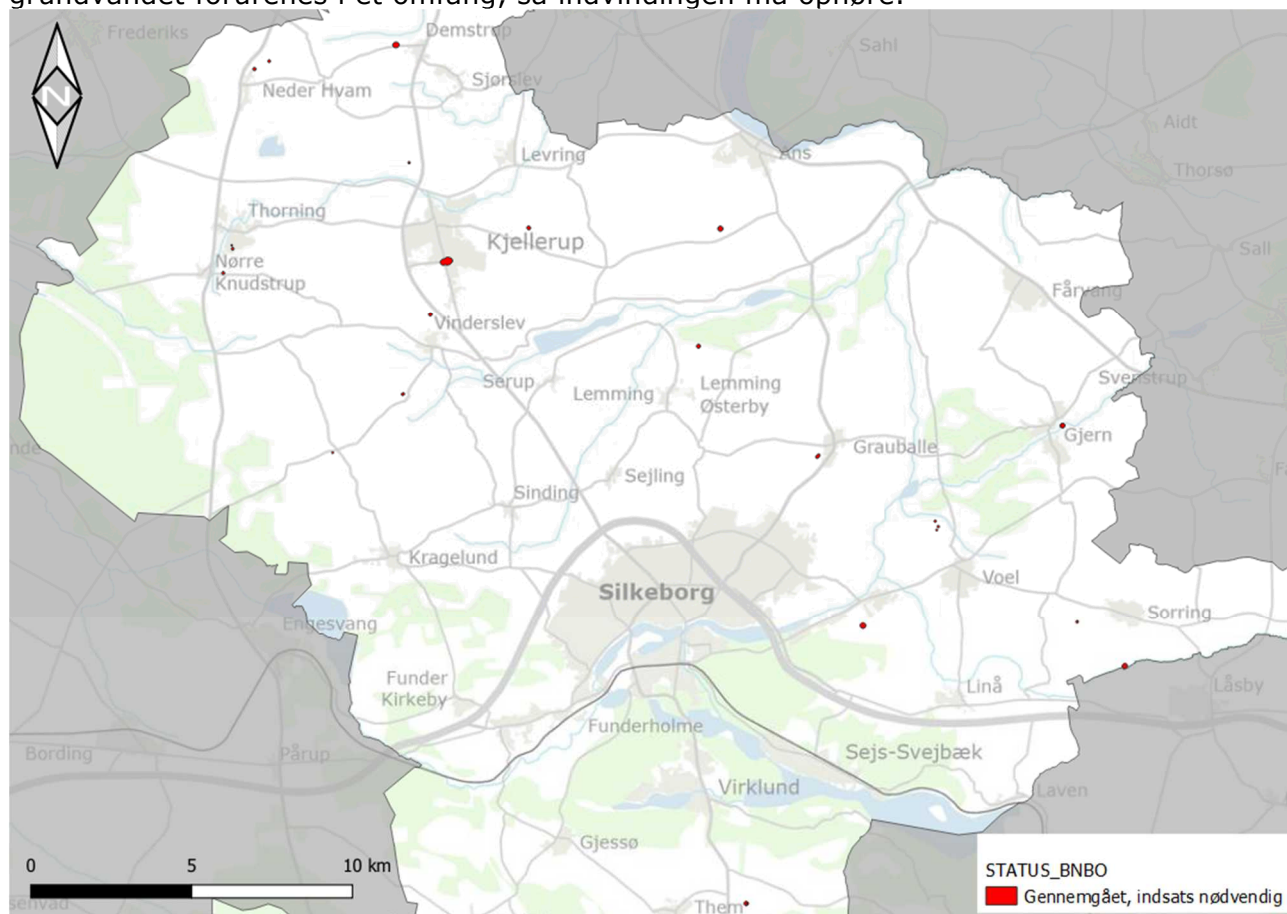
Beskrivelse af sagen

Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)

Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) er defineret som fagligt og administrativt udpegede nærområder til boringer til almene vandforsyninger. Der vurderes indenfor området at være en særlig risiko for forurening af det grundvand, som bruges til drikkevand.

BNBO er karakteriseret som et område, hvor der kan være en relativ ringe fortynding af en eventuel forurening. Der er også relativt kort transporttid for grundvandet til boringen og

dermed kort tid til at træffe forholdsregler, hvis der skulle ske forurening af grundvandet. En forureningshændelse i boringens nærområde kan i værste tilfælde føre til, at grundvandet forurenes i et omfang, så indvindingen må ophøre.

Ovenstående billede viser de BNBO'er i Silkeborg Kommune, som er risikovurderet til at have en sårbarhed overfor pesticider og hvor der ikke er indgået aftaler.

BNBO og Pesticidstrategien 2017-2021

I forbindelse med Pesticidstrategien 2017-2021 blev der i 2019 vedtaget en tillægsaftale hertil. Et punkt i tillægsaftalen er, at risikoen for forurening af grundvandet fra erhvervsmæssig anvendelse af pesticider skal nedbringes inden for boringsnære beskyttelsesområder (BNBO), og at de berørte lodsejere modtager erstatning eller kompensation for deres tab via vandtaksten. Det er vandværkerne, der skal indgå aftalerne med lodsejerne og betale for erstatningerne.

BNBO-indsatsen er delt i 2 faser.

Fase 1: Kommunerne skal risikovurdere alle BNBO for at vurdere, om der ved erhvervsmæssig brug af pesticider er en risiko for grundvandet. Efter risikovurderingen er det meningen, at der skal indgås frivillige aftaler mellem lodsejer og vandværk om ophør af erhvervsmæssig brug af pesticider. Fase 1 udløb reelt ved udgangen af 2022.

Fase 2: Hvis det ikke lykkes at ophøre med erhvervsmæssig brug af pesticider i sårbare BNBO inden udgangen af 2022, vil der ifølge tillægsaftalen blive indført et generelt sprøjteforbud i BNBO.

Selvom deadline for fase 1 er overskredet, foreslår Teknik- og Miljøafdelingen, at vandværkerne arbejder for at indgå frivillige aftaler indtil et evt. generelt sprøjteforbud, bliver en realitet. På nuværende tidspunkt er det ukendt, hvornår det kommer, eller om det kommer.

Status på frivillige aftaler i Silkeborg Kommune

Teknik- og Miljøafdelingen har udført risikovurderingen af alle BNBO'er i Silkeborg Kommune. Risikovurderingen viser, at der er ca. 17 ha, fordelt på 22 vandværker/kildepladser, hvor der

vurderes at være erhvervsmæssig brug af pesticider, og hvor området vurderes at være sårbart. Det er derfor vurderet, at der skal ske ophør af erhvervsmæssig brug af pesticider i de områder.

En status for BNBO-aftaler i Silkeborg Kommune i slutningen af 2022 viser følgende:

- 3 aftaler indgået
- 3 vandværker har haft kontakt til lodsejere
- 16 vandværker er ikke begyndt

En af grundene til, at en del af de vandværker ikke er i mål med aftalerne er, at vandværkerne har afventet oprettelsen af Grundvandssamarbejdet. Det var tanken, at Grundvandssamarbejdet skulle stå for at lave aftalerne på vegne af de enkelte vandværker.

Påbudsvilje til ophør af erhvervsmæssig brug af pesticider i BNBO

De frivillige aftaler om ophør af erhvervsmæssig brug af pesticider, som skal indgås mellem lodsejer og vandværket, skal gennemføres med en fuld erstatning til lodsejeren. Hvis det ikke er muligt at indgå frivillige aftaler, kan Silkeborg Kommune nedlægge forbud eller meddele påbud om restriktioner i forhold til den erhvervsmæssige brug af pesticider indenfor BNBO efter Miljøbeskyttelsesloven.

Hvis Silkeborg Kommune vælger at nedlægge forbud eller meddele påbud efter Miljøbeskyttelseslovens §24 og §26a gives der fuld erstatning disse.

Udbetalingen af erstatning ved indgåelse af frivillige aftaler kan skattefritages, hvis aftalen indgås på ekspropriationslignende vilkår. En aftale indgået på ekspropriationslignende vilkår kan opnås ved, at følgende betingelser er opnået på aftaletidspunktet:

- Der skal være hjemmel til at ekspropriere, hvilket findes i §24 og §26a i miljøbeskyttelsesloven
- Det skal kunne forventes, at aftalens indhold vil blive gennemtvunget ved kommunal ekspropriation, hvis en frivillig aftale ikke indgås.

Skattefritagelse af erstatningen kræver under alle omstændigheder et ligningsbindende svar fra SKAT.

Muligt berørte matrikler

På bilag 1 ses en liste over de matrikler, hvor der skal forsøges at indgås frivillige aftaler om ophør af erhvervsmæssig brug af pesticider. Det er ligeledes nedenstående matrikler, hvor der vises påbudsvilje på ekspropriationslignende vilkår, hvis der ikke kan opnås enighed om en frivillig aftale. Det er ikke hele matriklen der bliver påvirket men en mindre del af matriklen.]

Borgerinddragelse

[Der er fremsendt et brev til berørte lodsejere i starten af 2022. Lodsejerne bliver kontaktet af vandværket i forbindelse med processen om frivillige aftaler.]

Økonomi

[Der er ikke økonomiske udgifter, der skal afholdes af Silkeborg Kommune. Alle udgifter til erstatning og aftaleindgåelse afholdes som udgangspunkt af det pågældende vandværk.]

Bilag

1 (Oversigt over berørte matrikler - 9990929)

Punkt 9: Orientering om status for vandforsyningsstrukturen

EMN-2023-00096

9 (Offentlig) Orientering om status for vandforsyningsstrukturen

Sagsbehandler: DR19388

SagsID: EMN-2023-00096

Resume

Vandforsyningsplan 2022-2032 er en dynamisk plan. Der sker løbende ændringer inden for kommunens vandforsyningsområde. I løbet af 2022 er der arbejdet med grundvandsbeskyttelse, oprettelsen af grundvandssamarbejdet og vandværkernes handleplaner. Herudover er flere vandværker lukket.

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

- at orientering om status for vandforsyningsstrukturen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Ej til stede

Tidligere beslutninger

...

Sagen

Beskrivelse af sagen

I april 2022 blev Vandforsyningsplan 2022-2032 endelig vedtaget. På daværende tidspunkt bestod den almene vandforsyningsstruktur af 41 almene vandværker fordelt på 36 forsyningsselskaber samt fem distributionsvandværker. I løbet af 2022 er flere mindre vandværker lukket og overtaget af større vandværker. 1. januar 2023 er der således 37 almene vandværker fordelt på 32 forsyningsselskaber samt tre distributionsvandværker. Følgende vandværker er nedlagt i 2022:

- Mollerup Vandværk er overtaget af Silkeborg Forsyning.
- Toustrup By Vandværk er overtaget af Sorring Vandværk.
- Katrinedal Vandværk er overtaget af Them Vandværk.
- Tømmerby Vandværk er overtaget af Them Vandværk.
- Møldrup Distributionsvandværk er overtaget af Grauballe Vandværk.
- Dalsgård Distributionsvandværker er overtaget af Nørskovlund Vandværk.

Årsagerne til nedlæggelserne er forskellige f.eks. svigtende vandkvalitet, svært at skaffe bestyrelsesmedlemmer samt større og større krav til vandværkerne generelt.

Grundvandssamarbejde

I henhold til Vandforsyningsplanen skulle de almene vandværker i kommunen have oprettet et frivilligt Grundvandssamarbejde senest 1. januar 2023. Dette arbejde er i midlertidigt blevet forsinket. Vandværkerne har i første omgang afventet endelig besked om omfanget af samarbejdet i henhold til udvidet pesticidbeskyttelse i kommunen. Den afklaring kom i oktober 2022. Siden da har Teknik- og Miljøafdelingen afholdt flere møder med arbejdsgruppen, der arbejder for at få vedtægter klar til en stiftende generalforsamling. Forventningen er, at der afholdes stiftende generalforsamling inden sommeren 2023.

Udvikling i vandkvaliteten i 2022

Bakteriologiske udfordringer

I kommunen har der i løbet af 2022 været en kogeanbefaling i en kortere periode. Det drejer sig om Hesselhus Vandværk, et mindre lokalt vandværk med ca. 142 forbrugere.

Status på PFAS i drikkevandet

I løbet af 2022 blev det et lovkrav, at alle almene vandværker skulle have analyseret drikkevandet for summen af PFOA, PFOS, PFNA og PFHxS inden 21. november 2022. Alle vandværker i Silkeborg Kommune har fået foretaget analysen og status er, at der er påvist en sum af PFOA, PFOS, PFNA og PFHxS ved tre vandværker. Alle påviste værdier er under grænseværdien. De tre vandværker er:

- Hesselhus Vandværk, lokalt vandværk – ca. 142 forbrugere
- Knudstrup Vandværk, lokalt vandværk – ca. 337 forbrugere
- Svejnbæk Vandværk, lokalt vandværk – ca. 294 forbrugere

Udfordringer med pesticider

Lemming Vandværk har i 2022 fået dispensation til at overskride grænseværdien i drikkevand for pesticider. Dispensationen er givet for en treårig periode og i samråd med embedslægen.

Status på verserende sag med miljøfremmede stoffer

Them Vandværk, Smedebakken, har gennem en årrække været udfordret med flygtige organiske chlor-forbindelser grundet en nærliggende jordforurening. I 2022 har vandværket foretaget en overboring (tætning) af den mest forurenede boring. Efterfølgende er værdierne af de forurenende stoffer faldet markant. Det næste års tid vil vise om problemerne med vandkvaliteten kan løses ved at overbore de sidste af vandværkets boringer.

Punkt 10: Orientering om varmeområdet februar 2023

EMN-2022-03893

10 (Offentlig) Orientering om varmeområdet februar 2023

Sagsbehandler: [DR12098]

SagsID: EMN-2022-03893

Resume

[Teknik- og Miljøafdelingen arbejder videre med at få etableret fjernvarme i de områder, der er udpeget til fjernvarme i tillæg til varmeplanen. Der gives et overblik over processen og status for områderne.]

Indstilling

[Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Ej til stede

Tidligere beslutninger

...

Sagen

Beskrivelse af sagen

[Dette dagsordenspunkt orienterer om varmeområdet siden sidste møde i Klima- og Miljøudvalget.

Opfølgning på Tillæg til Varmeplan

I tillæg til varmeplan, som Klima- og Miljøudvalget vedtog på mødet i november 2022, blev der peget på, at en række naturgasområder sandsynligvis kan tilbydes fjernvarme. Før der rent fysisk kommer fjernvarme i et område er der en lang række trin:

- Varmeforsyningsselskabet sender ansøgning om betinget godkendelse af et område til fjernvarme, til Silkeborg Kommune.
- Silkeborg Kommune behandler ansøgningen og meddeler betinget godkendelse.
- Varmeforsyningsselskabet søger om tilskud til projektet i statens fjernvarmepulje (frivilligt).
- Silkeborg Kommune sender ansøgningen i høring hos parter.
- Silkeborg Kommune udfører evt. anden sagsbehandling i relation til projektet.
- Energistyrelsen meddeler afgørelse om tilsagn om støtte fra fjernvarmepuljen.
- Silkeborg Kommune meddeler endelig godkendelse af ansøgningen om fjernvarme.

- Varmeforsyningsselskabet udarbejder udbudsmateriale og udbyder anlægsopgaven.
- Varmeforsyningsselskabet igangsætter tilmeldingskampagne i området.
- Anlægsarbejdet gennemføres.
- Ejendomme kobles på fjernvarme.

Som eksempel på tidsforbrug til processen anslår Kjellerup Fjernvarme, at det vil tage 2-2½ år for at etablere fjernvarme i en by som Vinderslev, hvis alting går glat. Flaskehalsene ligger især i at skaffe rådgivere til udarbejdelse af projektforslag og udbudsmateriale samt i at skaffe mandskab og materialer til anlægsarbejdet.

Hvis der er tale om et mere komplekst projekt, hvor der f.eks. skal etableres transmissionsledninger, ekstra produktionskapacitet, udarbejdes lokalplan og/eller andre tilladelser eller godkendelser tager det længere tid.

Status på områderne pr. 31. januar 2023 ses af nedenstående tabel.

Område	Ansøgning godkendt	Ansøgning modtaget	Ansøgning kommer senere
Skæggærskolen	X		
Egernvej i Ans	X		
2 erhvervsområder i Kjellerup	X		
Vinderslev	X		
Skæggær og Sejling		X	
Høje Kejlstrup		X	
Resenbro		X	
Voel			X
Virklund		X	
Them		X	
Salten		X	
Knudlund og Rodelund		X	
Sejs-Svejbæk		X	

Fjernvarmepuljen har givet tilsagn om støtte til projekterne på Egernvej i Ans, Vinderslev og de to erhvervsområder i Kjellerup.]

Punkt 11: Orientering om status på handlinger i Affalds- og Ressourceplanen 2021-2026

EMN-2021-03362

Bilag

sag 11 affressplan_status

11 (Offentlig) Orientering om status på handlinger i Affalds- og Ressourceplanen 2021-2026

Sagsbehandler: [Dr17966]

SagsID: EMN-2021-03362

Resume

[Silkeborg Kommunes byråd vedtog i september 2021 en Affalds- og Ressourceplan 2021-2026. Planen fastlægger handlinger for håndtering af affald fra borgerne, kommunale institutioner og virksomhederne i perioden 2021-2026.

I planen er visionen, at "Affald er ressourcer" og konkrete handlinger for at efterleve visionen og de underliggende mål er beskrevet.

På mødet gives en orientering om status på Affalds- og Ressourceplanens handlinger.]

Indstilling

[Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

- at orienteringen tages til efterretning.]

Beslutning

Taget til efterretning. De fremviste plancher vedlægges protokollen.

Ej til stede

Tidligere beslutninger

...

Sagen

Beskrivelse af sagen

[Affalds- og Ressourceplan 2021-2026 som blev vedtaget af byrådet i september 2021 kan læses [her](#).

Affalds- og Ressourceplanens vision, mål og temaer

Vision

Den overordnede vision i Silkeborg Kommunes Affalds- og Ressourceplan for 2021-2026 er "**Affald er ressourcer**", som tager sit afsæt i cirkulær økonomi. Den cirkulære tankegang sætter ressourcer i system og indtænker dem i en større værdikæde. I Silkeborg Kommune vil vi fortsat være blandt de bedste i Danmark til at sortere vores affald, men ambitionsniveauet

skal højere op, så vi tænker og arbejder med at reducere, genbruge og genanvende vores affald og fortsat være blandt de bedste til at sortere vores affald.

Mål

Der er fastlagt seks mål for at indfri visionen:

- Direkte genbrug øges med 200 ton.
- Reel genanvendelse på 65 % i 2026.
- Forbrænd mindre - genbrug og genanvend mere.
- Mere kommunikation, mere samskabelse og øget bevidsthed om ressourcer.
- Kommunen skal gå forrest.
- Kommune skal tænke cirkulært - partnerskaber fremmer øget genanvendelse.

Temaer

Der er opstillet fem overordnede temaer med 27 underliggende initiativer, der i alt omfatter omkring 200 handlinger for perioden 2021-2026.

- [Tema 1 - Cirkulær affaldshåndtering](#)
- [Tema 2 - Byggeri og erhvervsaffald](#)
- [Tema 3 - Samskabelse og kommunikation](#)
- [Tema 4 - Silkeborg Kommune som virksomhed](#)
- [Tema 5 - Jordhåndtering](#)

På mødet gives en orientering om status på handlinger i Affalds- og Ressourceplanen med særlig fokus på handlinger gennemført i 2022 og kommende handlinger for 2023.]

Punkt 12: Drøftelse af temarammen for Skraldival 2023

EMN-2021-03362

Bilag

Bilag 1 - Temaramme Skraldival 2023

sag 12 skraldival

12 (Offentlig) Drøftelse af temarammen for Skraldival 2023

Sagsbehandler: [DR31531]

SagsID: EMN-2021-03362

Resume

[Planlægningen af endnu en Skraldival er så småt startet op, og der er blevet udfærdiget et udkast til en temaramme for dette års festival, som vi foreslår at Klima- og Miljøudvalget drøfter. Temarammen er vedlagt som bilag og drøftes på mødet.

Særligt fokus i år er på forebyggelse af affaldsproduktion, udarbejdelse af et plast-forløb særligt rettet mod udkolingen samt et fokus på problematikkerne omkring indsamling og genanvendelsesmuligheder for tekstil, som påbegyndes medio 2023.]

Indstilling

[Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

- at temarammen for Skraldival 2023 drøftes.]

Beslutning

Drøftet. De fremviste plancher vedlægges protokollen.

Ej til stede

Tidligere beslutninger

...

Sagen

Beskrivelse af sagen

[Skraldival er Silkeborg Kommunes kommunikative flagskib på affaldsområdet, og har som primært formål at oplyse og uddanne både børn og voksne til at forbruge og håndtere deres affald på bedst mulig vis. Skraldival blev afviklet som et pilotprojekt første gang i september 2022 med stor succes og med god tilslutning fra både borgere og frivillige samarbejdspartnere, og succesen gentages derfor i 2023 i uge 38.

Planlægningen af Skraldival 2023 er i gang, og temarammen er ved at blive udviklet i samarbejde mellem Silkeborg Kommune, Silkeborg Bibliotekerne og Silkeborg Forsyning. Teknik- og Miljøafdelingen foreslår, at Klima- og Miljøudvalget drøfter temarammen for årets Skraldival.

Temarammen fastlægger hvilke aktiviteter og områder, der sættes fokus på under festivalen. Skraldival-ugen bygges op af aktiviteter for børn og unge samt workshops for voksne i

hverdagene, og ugen afsluttes med en markedsdag lørdag 23. september. Temarammen er vedlagt som bilag 1.

Udvikling og eksekvering af Skraldival sker i samarbejde med Silkeborg Forsyning og Silkeborg Bibliotekerne, og festivalen afholdes igen i år på Silkeborg Bibliotek.

Skraldival gennemføres i uge 38 fra 18. til 23. september 2023.

Skraldival understøtter adskillige af handlingerne i Affalds- og Ressourceplanen, eksempelvis formidling til børn om affaldsproblematikker samt informationskampagner om affaldets videre rejse.]

Økonomi

[Festivalen er finansieret af allerede afsatte midler i Affalds- og Ressourceplanen, som finansieres af affaldsgebyret for husholdninger. Dette er også grunden til, at festivalen primært er rettet mod private borgere. Der er afsat 90.000 kr. i anlægsomkostninger og 333 arbejdstimer svarende til 225.000 kr. i driftsomkostninger.]

Bilag

1 (Bilag 1 - Temaramme Skraldival 2023 - 9987230)

Punkt 13: Orientering om årsrapport for klimaindsatsen 2022

EMN-2021-03651

Bilag

Årsrapport for Silkeborg Kommunes klimaindsats 2022

13 (Offentlig) Orientering om årsrapport for klimaindsatsen 2022

Sagsbehandler: [DR30715]

SagsID: EMN-2021-03651

Resume

[Årsrapporten præsenteres årets klimaindsats med udgangspunkt i arbejdet med DK2020 kommunen som CO₂-neutral virksomhed i 2025 og klimastrategien for 2020-2025.]

Indstilling

[Teknik- og Miljøchefen indstiller til byrådet,

- at orienteringen tages til efterretning.]

Beslutning

Anbefales, at byrådet tager sagen til efterretning.

Ej til stede

Tidligere beslutninger

...

Sagen

Beskrivelse af sagen

[Årsrapporten for Silkeborg Kommunes klimaindsats 2022, er et tiltag hvor nedslagspunkter fra Silkeborg Kommunes klimaindsats på tværs af organisationen præsenteres. Årsrapporten for 2021 var den første af din slags.

Her præsenteres et overblik inden for hvert af de otte strategiske emner som klimahandleplanen og klimastrategien er inddelt i.

Herunder er der eksempler på indsatser:

- Udarbejdelse af klimahandleplan i forbindelse med DK2020
  - I løbet af 2022 har Silkeborg Kommune udarbejdet en klimahandleplan for både CO₂-reduktion og klimatilpasning.

- Silkeborg Kommune har forpligtet sig til at blive CO₂-neutral i 2050 og klimarobust samme år.
- Udskiftning af kommunens bilpark og igangsættelse af stort flådestyringsprojekt
  - Udskiftningen af en stor del af kommunens biler er igangsat. Elbilerne afløser kommunens benzin og diesel-drevne biler.
- Kommunens bygninger
  - Nedsat varmekonsumet i kommunens bygninger i efteråret og vinteren.
  - Udskiftning af gasfyr i kommunens ejendomme.

Borgerinddragelse

[Skriv, hvis der er sket borgerinddragelse + væsentlige pointer fra den. Skriv hvis der skal ske borgerinddragelse. Hvis "Borgerinddragelse" ej relevant: Sæt ét punktum.]

Økonomi

[Indhent og indsæt altid økonomisk erklæring fra Økonomistaben ved tillægsbevillinger, bevillingsflytninger eller frigivelse af anlægsbevilling. Beskriv evt. andre kendte eller forventede økonomiske konsekvenser. Hvis ej relevant: Sæt ét punktum.]

Bilag

1 (Årsrapport for Silkeborg Kommunes klimaindsats 2022 - 9986337)

Punkt 14: Drøftelse af byrådets temamøde om DK2020-klimahandleplanen

EMN-2021-03651

14 (Offentlig) Drøftelse af byrådets temamøde om DK2020-klimahandleplanen

Sagsbehandler: [DR19483]

SagsID: EMN-2021-03651

Resume

[Byrådet har afholdt temamøde 16. januar 2023 om bl.a. den kommende DK2020-klimahandleplan for Silkeborg Kommune.

Klima- og Miljøudvalget skal følge op på mødet og drøfte temamødet.]

Indstilling

[Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

- at temamødet om DK2020-klimahandleplanen drøftes.

]

Beslutning

Drøftet, idet at udvalget besluttede,

- at reducere CO2 udledningen i Silkeborg Kommune med minimum 75 procent i 2030.
- at Silkeborg Kommune bliver CO2-neutral senest i 2045 (tidligere 2050).
- at Silkeborg Kommune som virksomhed bliver CO2-neutral i 2025.
- at Silkeborg Kommune bliver modstandsdygtig over for klimaforandringerne i 2045 (tidligere 2050).

Ovenstående mål tages op til fornyet drøftelse én gang om året.

Ej til stede

Tidligere beslutninger

...

Sagen

Beskrivelse af sagen

[Byrådet har afholdt et temamøde om bl.a. den kommende DK2020-klimahandleplan. På mødet blev klimahandleplanen gennemgået for byrådet og drøftet.

Af mødet fremgik det, at byrådet;

- Vil drøfte om ambitionerne ændres for både delmål og endelige mål.

- Vil have undersøgt muligheden for solceller på egne tage.
- Vil undersøge om Silkeborg Kommune kan gå forrest på byggeriområdet.

Der er herudover ikke kommet nogen forslag eller spørgsmål på baggrund af mødet.

]

Punkt 15: Orientering om beskyttet natur

EMN-2023-00147

Bilag

feltskema fra tilsyn

naturdatabasen k683-04-ov

sag 15 beskyttetnatur

15 (Offentlig) Orientering om beskyttet natur

Sagsbehandler: [Dr16520]

SagsID: EMN-2023-00147

Resume

[Orientering om tilsyn og administration af beskyttet natur.]

Indstilling

[Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

- at orienteringen tages til efterretning.]

Beslutning

Taget til efterretning. De fremviste plancher vedlægges protokollen.

Ej til stede

Tidligere beslutninger

...

Sagen

Beskrivelse af sagen

[I Silkeborg Kommune findes ca. 5900 områder, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3.

Områderne består af søer, vandhuller, moser, enge, overdrev og heder, og samlet udgør den beskyttede natur ca. 10 % af kommunens areal.

Fordelingen på naturtyper fremgår af tabellen herunder:

Kategori	Antal områder	Antal ha	Andel af kommunens areal
Alle § 3 områder	5.997	9.022	10,45%
§ 3 "tør" natur i alt, heraf:	3.108	6.801	7,88%
§ 3 enge	848	1.870	2,17%
§ 3 moser	1.429	2.434	2,82%
§ 3 overdrev	431	624	0,72%
§ 3 heder	400	1.873	2,17%
§ 3 søer og vandhuller	2.889	2.221	2,57%

Silkeborg Kommune fører fysisk tilsyn med de beskyttede naturområder.

Formålet med disse tilsyn er:

1. at forbedre kommunens kendskab til arealerne, hvilket er et nødvendigt grundlag for meget af sagsbehandlingen (ansøgninger om dispensation, høringer, f.eks. af forslag til lokalplaner, håndhævelse af uoverensstemmelser).

2. at gøre det muligt at beregne en værdisætning for arealerne, for at følge udviklingen i naturens tilstand, og nå de mål som Silkeborg Kommune har vedtaget i forbindelse med Naturkvalitetsplanen og Biodiversitetspolitikken.

3. kommunen er, som led i en aftale mellem KL og Miljøministeriet, forpligtiget til at vedligeholde § 3-registreringen løbende indenfor 10-årige intervaller, startende ved 2015.

Siden 2015 har Teknik – og Miljøafdelingen udført fysisk tilsyn på 3100 områder. Årligt når vi 300-400 områder.

Ved tilsynene af naturområderne registreres, hvilke arter der forekommer, samt en række strukturparametre, f.eks. naturtype, fugtighed, evt. drift, tilgroning etc.

Vedhæftet som bilag findes et eksempel på et udfyldt feltskema samt den tilsvarende registrering som den ser ud i naturdatabasen.

Naturens tilstand

På grundlag af tilsynene 2015-2022 kan der beregnes en naturtilstand for §3 beskyttede naturområder (tilstandsklasser jf. naturkvalitetsplanen):

	2015-2022	
Høj tilstand	38	(5 %)
God tilstand	313	(40 %)
Moderat tilstand	311	(40 %)
Ringe tilstand	104	(13 %)
Dårlig tilstand	9	(1 %)
I alt med beregnet tilstand	775	
Ingen tilstand beregnet	1187*	

*= for vandhuller, søer og skovnatur beregnes ingen tilstand

Af i alt 172 besigtigede terrestriske naturområder i 2022, er der for 36 (godt 20%) noteret tilgroning som en trussel, mens afvanding/udtørring er noteret for 17 områder (ca. 10 %).

Pr. 1. jan. 2023 resterer der i Silkeborg kommune ca. 2300 arealer, hvorfra der ikke findes opdateret viden, som kan danne grundlag for beregning af en tilstand. Med tiden vil tilsynene give mulighed for at vurdere udviklingen i naturområdernes tilstand.

Data fra kommunens tilsyn indgår i det nationale Biodiversitetskort:

<https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=miljoegis-plangroendk>

samt ved beregning af Naturkvalitetsindex;

<https://biodiversitet.nu/naturkapital>

I en kommende orientering om biodiversitet fortælles mere om naturens tilstand i Silkeborg Kommune]

Borgerinddragelse

[Ved opstart af tilsynssæsonen annonceres i dagspressen (EkstraPosten samt web), at kommunen udfører tilsyn i marken. Hertil nyheder om beskyttet natur og arter i MJA og på SoMe.

Alle myndighedernes registreringer, herunder udstrækningen af den beskyttede natur, er tilgængelige for offentligheden på bl.a. Miljøportalen (www.arealinformation.miljoportal.dk), på www.naturdata.dk og på www.arter.dk, hvor man som lodsejer kan fremsøge data for netop sin ejendom. I arter.dk kan alle desuden indtaste fund af arter og dermed bidrage til viden om naturen.]

Bilag

1 (feltskema fra tilsyn - 9980115)

2 (naturdatabasen k683-04-ov - 9980140)

Punkt 16: Orientering om miljøforhold på Grauballegaard Biogas

EJD-2020-03686

Bilag

Redegørelse for lugtrensning fra Grauballegaard Biogas den 23 januar 2023

Ansøgning om udvidelse

16 (Offentlig) Orientering om miljøforhold på Grauballegaard Biogas

Sagsbehandler: [Dr14853]

SagsID: EJD-2020-03686

Resume

[Som opfølgning på Klima- og Miljøudvalgets dagsordenspunkt 7. november 2022 "Godkendelse af handleplan for reduktion af lugt fra Grauballegaard Biogas" orienteres en status på lugtgenerne fra biogasanlægget.

Grauballegaard Biogasanlæg har investeret i et nyt lugtrensaneanlæg, som blev monteret i december 2022. De første test blev lavet 11. januar 2023, og rensaneanlægget har siden rensset luften.

Dog udledes den rensede luft kun i ca. 4 meters højde, hvor kravet i miljøgodkendelsen er udledning i det eksisterende afkast i ca. 12 meters højde. Grauballegaard Biogas forventer at have en plan for dette i uge 5.]

Indstilling

[Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

- at orienteringen tages til efterretning.]

Beslutning

Taget til efterretning. Udvalget følger udviklingen med lugtgenerne tæt og punktet forventes behandlet igen på mødet i marts.

Ej til stede

Martin Jakobsen (C)

Tidligere beslutninger

...

Sagen

Beskrivelse af sagen

[For at kunne overholde miljøgodkendelsens grænseværdier for lugt, har Grauballegaard Biogasanlæg investeret i et nyt lugtrensaneanlæg, som blev sat i drift 11. januar 2023, og som nu renser luften.

Det nye rensaneanlæg blev leveret og monteret i december 2022. Dog manglede der en komponent, der først blev leveret i januar 2023.

Grauballegaard Biogas indsendte 23. januar 2023 følgende redegørelse:

På baggrund af lugtprøver udtaget af FORCE Technology blev der i september 2022 lavet en handlingsplan for investering i et nyt lugtrengningsanlæg.

Der blev afgivet ordre d. 19. oktober, og anlægget blev leveret og monteret i december. Dog manglede der en komponent der først blev leveret i januar. De første test blev lavet d. 11. januar, og har siden rensset luften.

Dermed er tidsplanen overholdt jf. handlingsplanen, hvor følgende står skrevet:

Uge 50-3 Udstyret monteres og idriftsættes.

Dog har der været den udfordring, at blæseren i renseren ikke kunne levere afkastet af den rensede luft i den nuværende skorsten på toppen af vores biogasclean. I stedet er der lavet en midlertidig løsning, hvor den rensede luft kastes ud i et pvc-rør i ca. 4 m. højde.

Billede 1. Luftrenseren i drift med det midlertidige afkast.

Leverandøren og forhandleren arbejder lige nu på at finde en løsning på at få afkastet op i de ca. 12 m. højde, som det tidligere afkast var i. Enten ved at lave et afgangsrør med større diameter, eller at tilføje en blæser. Vi forventer at have en plan for dette i næste uge.

Billede 2. Luftrenseren med biogasclean i baggrunden hvor det tidligere afkast ses på toppen, og hvor det fremtidige afkast også skal være.

Dog er det uomtvisteligt, at luften nu bliver rensset, og vores forventning er, at vi overholder kravene til lugt.

Vi kontakter nu FORCE Technology for at få eftervist, at kravene til lugt er overholdt.

Grauballegaard Biogas d. 23/1-2023

Den samlede redegørelse vedlægges som bilag.

Teknik- og Miljøafdelingen vurderer, at klagerne over lugtgener i weekenden 20. til 22. januar 2023 skyldes, at Grauballegaard Biogas har rensset deres Biogascleaner.

Luftrenseanlægget består af BiogasClean-sektionen, der fjerner svovl. Herefter er der installeret et nyt renseanlæg, som skal fjerne lugt.

Grauballegaard Biogas har indsendt følgende vurdering 23. januar 2023.

Onsdag rensede vi vores biogasclean som planlagt, og tømte og fyldte den igen med væske.

Da det er en biologisk renser, går der lige nogle dage, inden den er på fuld effekt. Om sommeren går det hurtigere end om vinteren. Nu er den ved at være oppe på fuld effekt igen. Om det virkelig skulle være det naboerne har registreret, er selvfølgelig en mulighed.

Grauballegaard Biogas udtager nye lugtmålingerne i starten af februar, for at dokumentere at grænseværdierne for lugt i miljøgodkendelsen overholdes.

Resultatet af lugtmålingerne kan sandsynligvis først foreligge i starten af marts 2023.

Teknik- og Miljøafdelingen orienterer Klima- og Miljøudvalget, når måleresultaterne modtages.

Revurdering af miljøgodkendelser hos Grauballegaard Biogas Aps

Nye BAT-konklusioner for affaldsbehandlingsanlæg blev 17. august 2018 offentliggjort og dermed også for biogasanlæg under listepunkt 5.3.b.)i). Disse BAT-konklusioner skulle indarbejdes i miljøgodkendelsen, senest 4 år efter lovens vedtagelse (inden 17. august 2022), så det sikres at alle BAT-konklusioner er udmøntet i godkendelsen.

PlanEnergi har 23. august 2022 indsendt dokumentation for, at Grauballegaard Biogas Aps overholder kravene til BAT.

Teknik- og Miljøafdelingen tager derfor miljøgodkendelsen op til revurdering for at få indarbejdet de vilkår som er nødvendige for at sikre, at biogasanlægget overholder BAT-konklusionerne.

Udvidelse af biogasanlægget

Grauballegaard Biogas har 21. december 2022 ansøgt om udvidelse af biogasanlægget.

Grauballegaard Biogas Aps har nu godkendelse til at behandle op til 89.000 tons biomasse årligt. Det ansøgte projekt består af tonnagemæssig udvidelse med 36.000 tons biomasse, så der samlet tilføres 125.000 tons årligt.

Den nye biomasse vil blive fordelt på 25.000 ton flydende biomasse, 13.000 ton fast biomasse, 7.500 ton landbrugsbiomasser. Derudover reduceres indtaget af industrielle organiske restprodukter med 9.500 ton sammenlignet med det eksisterende anlægs indtag.

Der ansøges ikke om nogen bygnings- eller anlægsmæssige udvidelser i forhold til den eksisterende miljøgodkendelse. Udvidelsen kan indeholdes i de eksisterende forhold.

Udvidelsen og revurdering af miljøgodkendelsen forventes at blive samlet i en afgørelse

VVM-Screening

Grauballegaard Biogas har sammen med ansøgningen om udvidelse af biogasanlægget, indsendt ansøgningskema til VVM-screening og bilag om trafikforhold.

Projekt skal som minimum VVM screenes, og der er ikke på nuværende tidspunkt taget stilling til, om projektet udløser krav om miljøkonsekvensvurdering (VVM-Pligt). På baggrund af anmeldelsen foretager Teknik- og Miljøafdelingen en foreløbig vurdering af, om anlægget medfører VVM-pligt dvs. om der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport for anlægget.

Alle udkast til afgørelser vil blive fremlagt for Klima- og Miljøudvalget.]

Borgerinddragelse

[Grauballegaard Biogas er omfattet af bilag 1 i godkendelsesbekendtgørelsen. Ansøgningen er derfor omfattet af krav om offentlighed. Teknik- og Miljøafdelingen har 16. januar 2023 offentliggjort, at den har modtaget en ansøgning om udvidelse.

Alle kan frem til 10. februar 2023 komme med bemærkninger til ansøgningen, samt anmode om at modtage udkast til afgørelse.]

Bilag

- 1 (Redegørelse for lugtrensning fra Grauballegaard Biogas den 23 januar 2023 - 9983596)
- 2 (Ansøgning om udvidelse - 9984338)

Punkt 17: Orientering om kendskab til PFAS i Silkeborg Kommune

EMN-2023-00561

17 (Offentlig) Orientering om kendskab til PFAS i Silkeborg Kommune

Sagsbehandler: [Dr19454]

SagsID: EMN-2023-00561

Resume

[Udvalgsformand, Rune Kristensen, har anmodet Teknik- og Miljøafdelingen om at orientere Klima- og Miljøudvalget om kendskab til PFAS i Silkeborg Kommune.]

Indstilling

[Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

- at orienteringen tages til efterretning.]

Beslutning

Taget til efterretning.

Ej til stede

Martin Jakobsen (C)

Tidligere beslutninger

...

Sagen

Beskrivelse af sagen

[PFAS er en samlebetegnelse for flere tusinde fluorholdige, svært nedbrydelige stoffer, hvoraf nogle er miljøfarlige og sundhedsskadelige. PFAS kan findes mange steder f.eks. i drikkevand, overfladevand, spildevand, jord m.v. [Læs mere om PFAS på Miljøstyrelsens hjemmeside.](#)

Teknik- og Miljøafdelingen har kendskab til en række undersøgelser for forurening med PFAS i Silkeborg Kommune.

Drikkevand

I drikkevandsbekendtgørelsen stilles der krav om kontrol af 12 forskellige PFAS-forbindelser ved vandforsyningsanlæg. I 2022 blev grænseværdien for fire PFAS-stoffer (PFOA, PFOS, PFNA og PFHxS) sænket til 2 ng/l. Alle almene vandværker skulle desuden i 2022 undersøge vandet i forhold til den nye grænseværdi.

Vandværkerne i Silkeborg Kommune har alle undersøgt drikkevandet i forhold til den nye grænseværdi. Der er påvist PFAS-forbindelser under grænseværdien ved 3 almene vandværker.

Det drejer sig om:

- Hesselhus Vandværk, lokalt vandværk – ca. 142 forbrugere
- Knudstrup Vandværk, lokalt vandværk – ca. 337 forbrugere
- Svejlbæk Vandværk, lokalt vandværk – ca. 294 forbrugere

Der er også krav til ikke-almene vandværker (1-9 husstande) med kommerciel aktivitet, om at få undersøgt drikkevandet for PFAS senest 1. marts 2023. Teknik- og Miljøafdelingen sendte derfor i januar 2023 et brev til alle grundejere med et ikke-almment vandværk, og oplyste om kravet til analyse for PFAS for anlæg med kommerciel aktivitet.

Der er tidligere blevet fundet PFAS ved Katrinedal Vandværk, men vandværksboringerne er planlagt nedlagt. Området vil blive forsynet fra Them Vandværk. Derudover blev der fundet PFAS ved det tidligere Hjøllund Vandværk, som blev lukket i 2020.

I forbindelse med den landsdækkende grundvandsovervågning (GRUMO) findes en række korte undersøgelsesboringer indenfor Hvinningdal Vandværks indvindingsopland. I 3 ud af 16 boringer er der påvist PFAS i de seneste vandanalyser, og i én boring har der været fund, men intet i seneste analyse.

Hvinningdal Vandværk er Silkeborg Forsynings største vandværk. Silkeborg Forsyning har undersøgt alle indvindingsboringer ad to omgange. Første undersøgelsesrunde primo 2022 viste fund af PFAS i to boringer. Ved senest undersøgelsesrunde ultimo 2022 er der ikke fundet PFAS i Silkeborg Forsynings boringer.

Grundvand

Region Midtjylland udfører jordforureningsundersøgelser på lokaliteter, hvor der har været gamle aktiviteter, som erfaringsmæssigt kan have givet anledning til forurening. I Silkeborg Kommune er der påvist PFAS-indhold i det terrænnære grundvand på Mølhaugevej, Gjern og på Rygesmindevej, Them. Der er fundet indhold på 3 ng/l, hvilket er over grundvandskvalitetskriteriet på 2 ng/l.

Region Midt har foretaget opgravning af forurening på Rygesmindevej i Them og har fortsat en indsats her. På Mølhaugevej foretager Region Midt ikke yderligere indsats.

Badevand

I 2022 anmodede Miljøministeren de danske kommuner om at undersøge koncentrationen af PFAS i badevand. Teknik- og Miljøafdelingen udtog prøver ved badesteder, hvor risikoen for PFAS blev vurderet som størst. De udvalgte steder var Ans Søbred (Tange Sø), Silkeborg Søcamping (Silkeborg Langsø), Thorsøbadet, Bryrup Søbad og Hinge Søbad. Prøverne viste, at der ikke var PFAS i vandet ved de undersøgte steder.

Vandløb og søer

Et af de første steder vi hørte om PFAS var ved en brandøvelsesplads i Korsør. I Silkeborg Kommune har der været én brandøvelsesplads. Ejendommen på Bredhøjvej, Silkeborg er i dag bebygget eller befæstet, som betyder, at der ikke er mulighed for kontakt til jorden. Miljøstyrelsen har undersøgt det nærliggende vandløb. Indholdet af PFAS i vandløbet ligger under grænseværdien på 0,65 ng/l.

Region Midtjylland har konstateret PFAS-påvirkning fra et nedlukket affaldsdeponi uden membran på Funderholmevej, Silkeborg. Der er påvist indhold af PFAS-forbindelser i 12 ud af

13 vandprøver i borerne. I otte af dem er summen af fire PFAS-forbindelser; PFOA, PFOS, PFNA og PFHxS op til 49 ng/l, hvilket er op til 25 gange grundvandskvalitetskriteriet på 2 ng/l. Regionen har vurderet, at lossepladsen via det terrænnære grundvand kan påvirke vandkvaliteten marginalt i den nærliggende Tranevig Sø.

Området er også forurenet med andre stoffer ammonium/ammoniak og jern, som i højere grad end PFAS vil påvirke Tranevig Sø. Søen er ikke offentlig tilgængelig. Region Midt oplyser, at de ikke forventer at gøre yderligere i denne sag.

Spildevand

I perkolatet fra deponiaffald på Affaldscenter Tandskov er der fundet PFAS. Miljøstyrelsen, som er miljømyndighed, har bedt Silkeborg Forsyning, som driver Affaldscenter Tandskov om at analysere for PFAS i perkolatet fra det nedlukkede affaldsdeponi. Perkolat er det spildevand, som opsamles i bunden det membran-beklædte deponi. Perkolat-spildevandet ledes til rensningsanlæg. Der er fundet et indhold af de fire stoffer (PFOA, PFOS, PFNA og PFHxS) på 200 ng/l. Der er ikke fastsat nationale vejledende grænseværdier for PFAS i spildevand.

Spildevandsslam

Miljøstyrelsen har i 2021 udmeldt en vejledende grænseværdi for PFAS i spildevandsslam. Grænseværdien forventes inden for kort tid at blive gældende for alt slam i Danmark

Miljøstyrelsen opfordrede desuden alle kommuner til lade spildevandsslam analyseres, hvis der er mistanke om væsentlige mængder af miljøskadelige stoffer som f.eks. PFAS.

I den forbindelse har vi bedt Silkeborg Forsyning teste for PFAS i spildevandsslammet fra Søholt Renseanlæg. Undersøgelsen viste at indholdet af PFAS i en blandeprøve fra 2021 var under detektionsgrænsen. Silkeborg Forsyning holder løbende øje med indholdet af PFAS i deres spildevandsslam.

Udover det spildevandsslam, som bliver produceret i Silkeborg Kommune, modtages der på landbrugsarealer i kommune også spildevandsslam fra andre kommuner. De seneste indsendte analyser af dette spildevandsslam viser ligeledes, at koncentrationerne af PFAS er under detektionsgrænsen.

Øvrige kilder

Derudover er der en lang række aktiviteter, som sandsynligvis bidrager eller har bidraget til PFAS belastning i samfundet. PFAS blev/bliver brugt overalt i vores samfund bl.a. til autolakering, maskinindustri, møbelindustri, jern- og metalindustri, tøj, sko, regntøj mm.

Opsamling

Teknik- og Miljøafdelingen har nogle få oplysninger om PFAS i Silkeborg Kommune. Der er foretaget undersøgelser ved de aktiviteter, der hidtil har været mest bevågenhed omkring. Der ikke konstateret lokaliteter med væsentlige påvirkninger af mennesker eller miljø.

]

Punkt 18: Til orientering

EMN-2022-04547

Bilag

Arbejdsplan for Klima- og Miljøudvalget 2023

18 (Offentlig) Til orientering

SagsID: EMN-2022-04547

Beslutning

Taget til efterretning.

Ej til stede

Martin Jakobsen (C)

Tidligere beslutninger

...

Sagen

Beskrivelse af sagen

A)

Opdateret arbejdsplan for Klima- og Miljøudvalget 2023 er vedhæftet som bilag, herunder input fra medlemmerne til kommende sager.

B)

KL's Klima og Miljø Topmøde afholdes i Sønderborg 13. og 14. april 2023.

C)

Etablering af fosforvådområde ved Lemming Å opgives. Teknik- og Miljøafdelingen har opgivet at gennemføre vådområdeprojektet ved Lemming Å på grund af manglende lodsejertilslutning. Jævnfør orienteringspunktet til KMU fra 5. september 2022, har den lodsejer, der – udover økonomisk kompensation - ønskede ændring af en kommuneplanramme for at deltage i projektet, endegyldigt har sagt nej til at deltage.

D)

Der er til Silkeborg Kommunes klimapulje indkommet to ansøgninger pr. 31. januar. Ansøgningsfristen er 1. februar 2023.

Bilag

1 (Arbejdsplan for Klima- og Miljøudvalget 2023 - 9966539)

Punkt 19: Underskriftsside

EMN-2022-04549

19 (Offentlig) Underskriftsside

SagsID: EMN-2022-04549

Beslutning

Protokollen underskrevet.

Ej til stede

Martin Jakobsen (C)

Tidligere beslutninger

...

Sagen

Beskrivelse af sagen

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert medlem underskrive ved at trykke på Godkend.

